

#KRAKÓWmojedziedzictwo

2020-11-20

Kraków w UNESCO i w OWHC

Kraków z roku na rok staje się coraz popularniejszym miejscem organizowania ważnych – nie tylko w krajowej perspektywie – międzynarodowych konferencji i kongresów. Kraków staje się przestrzenią międzynarodowej debaty w ważnych sprawach. Tak też było w czasie 15. Światowego Kongresu Organizacji Miast Światowego Dziedzictwa – w dniach od 2 do 5 czerwca 2019 roku gościliśmy przedstawicieli blisko 300 miast świata, których zabytkowe centra, zabytki lub bezcenne obiekty architektury wpisano na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Spotkanie członków tej organizacji odbywa się co dwa lata i w tej części Europy odbyło się po raz pierwszy. Kraków zdobył przywilej organizacji tego prestiżowego wydarzenia prezentując swoje doświadczenia w organizowaniu podobnej skali przedsięwzięć o międzynarodowym znaczeniu, jak również pokazując swoje atuty, jako dynamiczny ośrodek miejski, który z szacunkiem i szczególną troską podchodzi do swojego dziedzictwa. Nie bez znaczenia była także atrakcyjność turystyczna Krakowa, zwłaszcza że tematem kongresu jest relacja pomiędzy dziedzictwem a turystyką.

Kraków jest najbardziej rozpoznawalnym polskim miastem, jednym z dwóch pierwszych (obok Quito w Ekwadorze) na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO już w 1978 roku, dawną stolicą Polski, Europejskim Miastem Kultury 2000, Miastem Literatury UNESCO w Sieci Miast Kreatywnych, członkiem wielu prestiżowych organizacji międzynarodowych.

Historyczne Centrum Krakowa zostało uznane przez UNESCO za wyróżniający się w skali Europy i świata układ urbanistyczny, za wspaniały przykład tysiącletniego nawarstwiania się dziedzictwa materialnego, niematerialnego i tradycji kultury. W 1978 roku Kraków popadał w ruinę. Dostrzeżenie jego znaczenia na arenie międzynarodowej, uznanie dziedzictwa Krakowa za wspólne dobro ludzkości było decyzją historyczną i kluczową dla rozpoczęcia ochrony zabytków miasta.

Bez wątpienia Kraków doskonale wykorzystał swój historyczny moment inwestując równolegle w odnowę zabytków, rewaloryzację dziedzictwa, rewitalizując – często przy udziale środków unijnych – wiele istotnych dla dziedzictwa elementów tkanki miejskiej. Dziś Kraków, którego sercem jest układ urbanistyczny niezmienny od XIII w. jest współczesnym miastem europejskim, ośrodkiem uniwersyteckim i centrum nowoczesnych technologii. I choć w Krakowie „czas płynie inaczej” jak mówią mieszkańcy – historyczne centrum to nie muzealny skansen, lecz tętniące życiem niemal przez całą dobę miejsce spotkań mieszkańców i turystów.

Turystyczny Kraków

Miasto, które – ze względu na zabytki – odwiedza 29, 1% turystów, a 17,9 % przejeżdża tutaj na odpoczynek, odnotowuje stale narastający ruch turystyczny. W 2018 r. Kraków odwiedziło 13,5 mln turystów – jak wynika z danych Małopolskiej Organizacji Turystycznej, która przeprowadziła badania dla Urzędu Miasta Krakowa. To wzrost o 600 tysięcy w porównaniu z rokiem 2017. W gronie osób, które w tym roku odwiedziły Kraków, było 10 mln 400 tys. turystów krajowych i 3 mln 100 tys. obcokrajowców.

Turystyka, w której znajduje zatrudnienie blisko 10% wszystkich pracujących w naszym mieście, stanowi ważne źródło rozwoju ekonomicznego i promocji miasta. Powoduje jednak także charakterystyczne dla atrakcyjnych kierunków turystycznych napięcia, jakimi są m.in. zjawisko wynajmu tymczasowego mieszkań skutkujące wyludnianiem się centrum i rozpraszaniem lokalnej społeczności poza śródmieściem, wzrost stawek czynszowych, popularyzację taniej turystyki i bardzo powierzchownego odkrywania Krakowa. Odnotowuje się także spadek jakości usług, tanie pamiątkarstwo, obecność globalnych marek turystycznych w centrum miasta, a także bardzo negatywne zjawisko zacierania się kolorytu i lokalnego pejzażu kulturowego.

Kraków próbuje od lat wdrażać rozwiązania służące regulowaniu ruchu turystycznego, a także poddaje dyskusji potrzebę harmonijnego zrównoważonego zarządzania turystyką, m.in. poprzez odpowiednie profilowanie oferty, politykę rozpraszania uwagi gości w Krakowie poza ścisłe centrum Krakowa i na Region Małopolski – promocję wszystkich historycznych dzielnic i obszarów miasta, tworzenie nowych atrakcji turystycznych i muzeów poza ścisłym centrum miasta. Podczas konferencji „Mieszkańcy a odwiedzający – w poszukiwaniu jakości i komfortu”, zorganizowanej w 2018 roku pod patronatem OWHC, miasto rozpoczęło cykl debat i konferencji uruchamiając wieloletni program „Miasta Historyczne 3.0”. Organizacja 15. Światowego Kongresu OWHC w Krakowie była zatem kolejną okazją do dyskusji na ważne współczesne problemy poświęcone relacji dziedzictwo i turystyka, a także sposobnością do podkreślenia dotychczasowych osiągnięć i wymiany cennych doświadczeń. W dniach 11-12 marca 2020 roku w ramach kolejnego spotkania „Miast Historycznych 3.0” w Krakowie, będzie toczyć się dyskusja nt. *W poszukiwaniu turysty premium*, w której wezmą udział eksperci i przedstawiciele miast z całego świata. Konferencje te są wyrazem troski władz Krakowa o odpowiednie zarządzanie historycznym zasobem miasta w dobie dynamicznych przemian ruchu turystycznego na świecie.

Czym jest UNESCO?

UNESCO to skrót od ang. *United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization*, czyli **Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury**. Została utworzona tuż po II Wojnie Światowej, w 1946 roku, a jej podstawowym celem jest wspieranie współpracy międzynarodowej w dziedzinie kultury, sztuki i nauki, a także wzbudzanie szacunku dla praw człowieka, bez względu na kolor skóry, status społeczny i religię. Członkami są państwa - obecnie są to 193 kraje. Przystępując do UNESCO zobowiązują się do ochrony obiektów dziedzictwa kulturowego, zapewnienia rozwoju poszczególnych kultur w świecie, wspierania sztuki niekomercyjnej w czasach kultury masowej i globalizacji poprzez znajdowanie rozwiązań systemowych i do wielu innych wytycznych związanych z deklaracjami organizacji. UNESCO podnosi wagę ochrony fenomenów kultury zagrożonych zniknięciem (języki, zwyczaje, obrzędy), i wszelkich wytworów kultury, jako wspólnego dziedzictwa ludzkości.

Jednym z ważniejszych dokumentów UNESCO jest *Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego*, uchwalona w 1976 roku, która ustanawia ochronę dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego o wyjątkowej powszechnej wartości, m.in. przez nadawanie międzynarodowego statusu ochrony i poprzez wpisanie na [Listę](#) Światowego Dziedzictwa UNESCO. Obiekty, miasta, obszary natury, ale także tradycje niematerialne wpisane na Listę UNESCO są uznane za *wspólne dobro* ludzkości.

Na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO trafiają unikatowe, lub choćby wyjątkowe obiekty kulturowe i przyrodnicze. Wpis jest równoznaczny z objęciem ich szczególną ochroną. Do tej pory na liście znalazło się ponad 1100 obiektów zgłoszonych przez państwa ze wszystkich kontynentów. 16 z nich znajduje się na terenie Polski, z czego 5 w Małopolsce.

Kraków – jak już było powiedziane - znalazł się wśród pierwszych 12 obiektów wpisanych na Listę UNESCO już w 1978 roku. W obręb obszaru objętego opieką tej międzynarodowej organizacji znalazło się Stare Miasto w Krakowie: średniowieczny Rynek wraz z okalającymi go ulicami w obrębie Plant, Wzgórze Wawelskie i Stradom, a także wielokulturowy Kazimierz. Znaczenie tego wpisu często nie jest w pełni zrozumiałe dla samych krakowian. Tymczasem przyniósł on nie tylko międzynarodową rozpoznawalność Polski i polskiej kultury, sprawił, że Kraków pozostaje jedną z najsilniejszych marek polskich i najchętniej odwiedzanym miastem turystycznym w Polsce, a jednocześnie spowodował konieczność odnawiania i inwestowania w zabytkowe centrum miasta. Powstały systemy, fundusze i narzędzia wspierania rewaloryzacji i odnowy zabytków Krakowa, m.in. poprzez mechanizm Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa. Kraków został wpisany na listę równocześnie z Quito w Ekwadorze, które podobnie jak Kraków jest bardzo aktywnym członkiem sieci OWHC.

Na liście UNESCO znajduje się także pobliska Kopalnia Soli w Wieliczce (od 1978) wpis poszerzony o Kopalnię Soli w Bochni i Zamek Żupny w Wieliczce (w 2013), Auschwitz-Birkenau. Niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny i zagłady (1979), Puszcza Białowieska (1979), Stare Miasto w Warszawie (1980) i Zamościu (1992), Średniowieczny Zespół Miejski Torunia (1997), Zamek krzyżacki w Malborku (1997), Kościoły Pokoju w Jaworze i Świdnicy (2001), Kalwaria Zebrzydowska: manierystyczny zespół architektoniczny i krajobrazowy oraz park pielgrzymkowy (1999), Drewniane kościoły południowej Małopolski: Binarowa, Blizne, Dębno, Haczów, Lipnica Murowana, Sękowa (od 2003), Park Mużakowski, Hala Stulecia we Wrocławiu (2006), Drewniane cerkwie w polskim i ukraińskim regionie Karpat, a od 2017 r. także Kopalnia rud ołowiu, srebra i cynku w Tarnowskich Górach oraz system gospodarowania wodami podziemnymi – wpis dokonany podczas 41. Sesji Komitetu Światowego Dziedzictwa UNESCO w Krakowie. W 2019 roku lista polskich wpisów poszerzyła się o Kopalnię krzemienia pasiastego i neolityczne osady w Krzemionkach (woj. świętokrzyskie).

Ostatnim sukcesem Krakowa było wpisanie jednej z jego ważnych tradycji rzemieślniczych i artystycznych, szopkarstwa krakowskiego na listę niematerialnego dziedzictwa ludzkości. 9 listopada 2018 roku szopkarstwo krakowskie zostało wpisane na Reprezentatywną Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego Ludzkości UNESCO.

Czym jest tytuł Miasta Kreatywnego UNESCO?

UNESCO posiada wiele programów i deklaracji propagujących wartości ochrony i pobudzania różnorodności kulturowej. W 2004 roku powstała Sieć Miast Kreatywnych UNESCO, której celem jest wspieranie rozwoju ekonomicznego, społecznego i kulturalnego miast opartego na zasadach trwałego i zrównoważonego rozwoju UNESCO. Przyłączając się do Sieci miasta potwierdzają swoje zobowiązanie do rozwijania partnerstwa, promowania kreatywności, dzielenia się najlepszymi praktykami i wzmacniania uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym.

Koncepcję *creative city* zaproponował w latach 80-tych XX wieku Charles Landry, brytyjski urbanista i ekspert w zakresie zrównoważonego rozwoju miast i wykorzystywania wyobraźni i kreatywności w polityce miejskiej. Celem programu Miast Kreatywnych jest zwiększenie świadomości społecznej na temat znaczenia kultury i jej prorozwojowego potencjału w różnych segmentach życia społecznego, w tym również w gospodarce.

Sieć Miast Kreatywnych UNESCO obejmuje siedem dziedzin kreatywności: rzemiosło i sztuka ludowa, wzornictwo, film, gastronomia, literatura, muzyka oraz sztuka mediów.

Obecnie Sieć zrzesza 180 miast reprezentujących różne pola aktywności kulturalnej. W roku 2013 tytuł Miasta Kreatywnego w dziedzinie literatury uzyskał Kraków, który był pierwszym miastem słowiańskim i drugim nieanglojęzycznym w Sieci. Prezydent Krakowa Jacek Majchrowski zaprosił inne miasta polskie do dołączenia do tej Sieci i zadeklarował współpracę. W 2015 roku tytuł kreatywnego miasta UNESCO otrzymały Katowice – w dziedzinie muzyki, a w 2017 Łódź – w dziedzinie filmu.

Organizacja Miast Światowego Dziedzictwa

OWHC (skrót od ang. *Organization of World Heritage Cities*) – **Organizacja Miast Światowego Dziedzictwa** – to międzynarodowa, pozarządowa organizacja, założona 8 września 1993 roku w marokańskim mieście Fez. Obecnie zrzesza ponad 300 miast wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Naturalnego UNESCO. Jest to organizacja działająca na poziomie ośrodków miejskich wszystkich kontynentów. Wspiera działania UNESCO i samorządów rozmaitych państw na rzecz zachowania dziedzictwa dla przyszłych pokoleń i dla wymiany doświadczeń pomiędzy miastami. Członkowie organizacji OWHC wypracowują rozwiązania ułatwiające zarządzanie miastami wpisanymi na listę UNESCO, wymieniają się doświadczeniami, porównują swoje osiągnięcia, wypracowują wspólne dokumenty i projekty. Szczególne znaczenie dla miast ma rozpowszechnianie nowych rozwiązań umożliwiających pełniejszą ochronę dziedzictwa kulturalnego.

Siedziba zarządu Organizacji Miast Dziedzictwa Światowego znajduje się w Québecu (Kanada), zaś programy realizowane są przez osiem sekretariatów regionalnych (przyporządkowanych konkretnym obszarom geograficznym). Kraków należy do OWHC od 1995 r., spośród innych polskich miast w sieci zrzeszone są także Warszawa, Zamość, Toruń. Wraz z innymi miastami naszego regionu, (m.in. Wilno, Lwów, Baku, Budapeszt, Wiedeń) – Kraków działa w Sekretariacie Europy Środkowej i Wschodniej z siedzibą w Budapeszcie (od grudnia 2019 roku w Warszawie). W czasie Zgromadzenia Ogólnego OWHC, które odbyło się podczas 15. Kongresu OWHC w 2019 roku Prezydent Krakowa został wybrany Prezydentem Organizacji Miast Światowego Dziedzictwa na 2 letnią kadencję.

Informacje o Kongresie oraz galeria zdjęć z tego wydarzenia jest dostępna tutaj:
<https://owhc2019krakow.org/galeria-2/>

Partnerstwo na rzecz dziedzictwa Krakowa

#KrakowHeritage

Kraków od lat angażował się w międzynarodowe projekty edukacyjne, badawcze, konferencje i kongresy zorientowane na tematykę dziedzictwa. Głos Krakowa jest coraz wyraźniej słyszalny na forum najważniejszych miast historycznych świata. Wysoka świadomość samorządu, mieszkańców, działalność ruchów miejskich, ekspertów, specjalistów od zarządzania miejscami światowego dziedzictwa to niezbędny warunek w wieloaspektowym i wielostronnym podejściu do tematyki zarządzania miastami zabytkowymi.

Za przygotowanie programu naukowego 15. Kongresu OWHC w Krakowie odpowiadał prof. Jacek Purchla, wieloletni dyrektor Międzynarodowego Centrum Kultury i Przewodniczący Polskiego Komitetu ds. UNESCO. W sesjach plenarnych i debatach wystąpili cenieni eksperci z całego świata. Program naukowy wzbogacili swoimi doświadczeniami reprezentanci 11 miast OWHC, którzy zaprezentowali swoje osiągnięcia, rozwiązania przyjęte w ich miastach dotyczące przeróżnych aspektów zarządzania dziedzictwem, a także – co szczególnie inspirujące i pouczające – analizy i diagnozy problemów i wyzwań, jakie stoją przed miastami historycznymi. To właśnie ta część działalności Organizacji w obszarze wymiany wiedzy i doświadczeń różnych miast jest najbardziej ceniona i potrzebna w ocenie członków OWHC.

W organizację Kongresu OWHC w Krakowie zaangażowały się nie tylko wydziały miasta, ale także instytucje kultury, służby konserwatorskie, organizacje pozarządowe, samorządowców, przedsiębiorców, pasjonatów dziedzictwa, pedagogów i sektor edukacji. Przy okazji przygotowań do kongresu zapadły ważne decyzje, m.in. związane z integrowaniem działań wokół dziedzictwa przez Instytut Kultury Willi Decjusza – nowo powołaną instytucję miejską, zlokalizowaną w renesansowej Willi Decjusza. Wśród wielu ważnych celów dla miasta, promocji wartości europejskich, pełnienia funkcji rezydencjalnej dla pisarzy i twórców – jednym z obszarów aktywności działalności Instytutu jest edukacja kulturalna i edukacja w obszarze dziedzictwa.

Kraków rozpoczął proces scalania narzędzi komunikacji również po to, aby skuteczniej docierać z pogłębionym przekazem na temat dziedzictwa do gości zagranicznych. Na fali wielomiesięcznych przygotowań do kongresu powstał m.in. angielsko-polski **blog #krakowheritage**, z pogłębioną – czasem nieoczywistą – perspektywą spojrzenia na Kraków, jego zabytki i inne miasta OWHC.

Od listopada 2018 roku odbywają się też spotkania tzw. **Okrągłego Stołu ds. Dziedzictwa** – narady przedstawicieli różnorodnych sektorów kultury i nauki. Eksperci, urzędnicy, aktywiści społeczni – jednym słowem mieszkańcy Krakowa – rozmawiają, m.in. o sposobach równoważenia elementów rozwoju miasta i zachowaniu jego różnorodności, ochrony dziedzictwa, redukcji zanieczyszczenia powietrza w kontekście ochrony zabytków, programów ochrony lokalnego pejzażu, wytycznych **Parku Kulturowego**, a nawet nt. ustanowienia podatku turystycznego w Krakowie. Od 1 czerwca 2019 roku działania te koordynuje Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Kultury Robert Piaskowski.

Podczas kongresu krakowskie instytucje kultury zaprezentowały **festiwal tradycji**, w który zaangażowane były grupy rekonstrukcyjne, grupy taneczne, orkiestry i chóry, krakowskie cechy, bractwa, muzea. Do końca 2019 roku po Kraków przemierza specjalny **tramwaj**

dziedzictwa. W trakcie przygotowań do kongresu, w czasie jego trwania, a potem i do końca 2019 roku organizowane są kampanie społeczne i informacyjne, a także filmy z udziałem mieszkańców Krakowa prezentujące różne twarze dziedzictwa: zawody tradycyjne i współczesne, przedstawiciele różnych zawodów i grup wiekowych. Krakowianie są dumni ze swojego miasta. W 2019 roku obchodziliśmy 120. rocznicę otwarcia Muzeum Krakowa i 70. rocznicę powstania Nowej Huty. Liczne oddziały najstarszego miejskiego muzeum opowiadały Kraków z wielu perspektyw i odkrywały kolejne skarby i nieznane potencjały miasta. Kampania promocyjna Muzeum Krakowa, świętującego swój jubileusz, pod hasłem: **#jestemKrakow** – wskazywała na znaczenie zaangażowania mieszkańców w pielęgnowanie tradycji lokalnych i podsyca lokalną dumę z ich różnorodności.

Kongres OWHC dał impuls do współdziałania wielu instytucji i samych mieszkańców na rzecz ochrony specyficznego dla Krakowa pejzażu miejskiego: jego piękna, unikalności, bogactwa tradycji, a także mądrego i zrównoważonego rozwijania turystyki w myśl zasady takiego działania, które zaspokaja obecne potrzeby, nie zagrażając zdolności przyszłych pokoleń do zaspokajania własnych potrzeb” (*Raport Światowej Komisji ds. Środowiska i Rozwoju*, 1987).

Kampania społeczna - tramwaj *Dziedzictwo to my!*

Od maja do końca 2019 roku, w ramach kampanii społecznej promującej dziedzictwo, po ulicach miasta jeździ tramwaj, prezentujący hasła – myśli, wypracowane podczas Okrągłych Stołów – o wadze dziedzictwa Krakowa dla mieszkańców i uwrażliwiający cudzoziemców na różne aspekty dziedzictwa, ważne także z perspektywy mieszkańców. **#Krakówmojedziedzictwo** - **#KrakowHeritage** – mają być inspiracją, zaproszeniem do refleksji nad własnym dziedzictwem, historią miasta, rodziny, lokalnej społeczności i zaangażowania nad ochroną tego, co ulotne i przemijalne, a jest istotą naszej tożsamości.

Młodzi Krakowianie dla dziedzictwa - wybrane inicjatywy

Wśród tych licznych inicjatyw warto szczególnie wymienić propozycje przeznaczone dla młodych krakowian, organizowane – zresztą co roku - m.in. przez Kancelarię Prezydenta Urzędu Miasta Krakowa. W tym roku był to konkurs plastyczny **#KRAKÓWmojedziedzictwo**, kierowany do dzieci i młodzieży **w wieku od 8 do 16 lat, który miał na celu rozwijanie artystycznej wrażliwości i kreatywności w myśleniu o dziedzictwie kulturalno-historycznym Krakowa**, a także promowanie naszego miasta w kraju i na świecie. Krakowscy uczniowie podzielili się osobistym spojrzeniem na swoje miasto - efektem są „Pocztówki z Krakowa”, które – m.in. rozsyłali do swoich rodzin i przyjaciół na całym świecie uczestnicy Kongresu OWHC. I tak, naszą małą ojczyznę, pełną rodzinnych wspomnień mieszkańców, interesujących historii i urokliwych zakątków, gdzie mamy szczęście żyć, pokazujemy całemu światu. Konkurs trwał do 31 stycznia 2019 roku. Do konkursu zgłoszono blisko 100 prac, jury nagrodiło: **Aleksandrę Terlecką, Milenę Kuśnierczyk, Apolonię Ślusarczyk, Jakuba Kozoduja, Patrycję Marzec, Apolonię Furmańczyk, Milenę Wierdak, Klaudię Stachurską i Kamilę Jezierną. Wyróżnienia w konkursie otrzymali: Maksymilian Jaworski, Margit Stasyuk, Antoni Jaworski, Lena Litka, Emilia Pałac i Adelajda Kawałkowska.** Oczywiście w projekt zaangażowani byli też nauczyciele i opiekunowie plastyczni, reprezentujący następujące szkoły: SP nr 4, SP nr 8, SP nr 25, SP nr 85, SP nr 88, SP nr 156, ZSO nr 53, SP im. P. Michałowskiego, SP nr 98 i 107

z oddziałami integracyjnymi, OSM I st. im. Ignacego Paderewskiego oraz Międzynarodową Szkołę w Krakowie. 23 lutego 2019 r., w holu kamiennym krakowskiego magistratu odbył się wernisaż wystawy prac konkursowych, podczas którego dzieciom wręczono dyplomy i upominki. [Zdjęcia z wernisażu.](#)

Najcenniejszym efektem konkursu są piękne pocztówki, które po całym świecie będą opowiadać Kraków oczami jego młodych mieszkańców.

Gdybyś miał jeden dzień w mieście światowego dziedzictwa

Innym - związanym z promowaniem krakowskiego dziedzictwa - projektem jest międzynarodowy konkurs na produkcję filmową zainicjowany przez Organizację Miast Światowego Dziedzictwa (OWHC). Jest on organizowany co 2 lata, w dwóch grupach wiekowych: dla młodzieży w wieku od 14 do 17 lat oraz od 18 do 21 lat i na dwóch poziomach: lokalnym i międzynarodowym.

Edycja 2019 już się zakończyła. Zadaniem uczestników było nakręcenie maksymalnie 5-minutowego filmu na temat miasta światowego dziedzictwa, w którym mieszkają. Zwycięzcami części lokalnej – krakowskiej zostali:

- w kategorii 14 do 17 lat: Jan Dąbek wraz z Julią Szałowską i Kacprem Komendą – za znakomitą jakość produkcji i montażu, szerokie spojrzenie na dziedzictwo w Krakowie oraz prezentację bogactwa kultury Krakowa

- w kategorii 18-21 lat: Laura Basiaga za pokazanie energii Miasta i jego Mieszkańców oraz wyjątkowości Krakowa, w którym to, co stare, historyczne ściśle łączy się z młodym i nowatorskim.

Zwycięskie filmy zgłoszono do kolejnego etapu – międzynarodowego - którego organizatorem było OWHC. W tym konkursie zwyciężyły filmy: z Kazania (Rosja) pt.: „Marzenie cara” i z **Icherisheher** (Azerbejdżan) pt.: „Baku – zadziwiające miasto”, ale krakowskie młodzieżowe produkcje będą promować Kraków zawieszone na stronie internetowej OWHC.

Obydwa konkursy to jedno z wielu przykładów oddziaływania Organizacji Miast Światowego Dziedzictwa nie tylko na poziomie integracji środowiska eksperckiego, ale także głębokiego zaangażowania mieszkańców, szkół i dzieci i młodzieży. Indywidualne spojrzenie, połączone z artystyczną ekspresją i użyciem technologii pokazuje, jak można rozwijać w młodym pokoleniu krakowian dbałość o wyjątkowe skarby cywilizacji – ang. *Outstanding Universal Value* zdefiniowaną przez UNESCO i OWHC, w łączności z troską o lokalny pejzaż historyczny.

Troska o ochronę dziedzictwa kulturowego, zarządzanie miastem historycznym w obecnych czasach, w sytuacji, kiedy co roku zarządcom miejsc światowego dziedzictwa przybywa wyzwań, gdyż pojawiają się nowe zagrożenia i problemy, jak np. korzystanie z zabytkowego centrum miasta przez użytkowników elektrycznych hulajnóg, społeczne kontrowersje wokół pokazów fajerwerków, wpływ zmian klimatu na sztukę, kulturę i dziedzictwo czy gentryfikacja i wyludnianie zabytkowych centrów miasta z powodu najmu krótkoterminowego. Te i inne

**Magiczny
Kraków**

problemy pozostają w centrum uwagi Prezydenta Krakowa i miejskich służb, które do dyskusji nad sposobami przeciwdziałania niekorzystnym skutkom turystyki, zapraszają mieszkańców miasta. Priorytetem Prezydenta Miasta Krakowa są starania o to, by Kraków był silną wspólnotą samorządu, mieszkańców, przedsiębiorców i turystów.

#KRAKÓWmojedziedzictwo i **#KrakowHeritage** to kampania społeczna, do udziału w której zapraszamy wszystkich mieszkańców Krakowa - <https://krakowheritage.com>.